

צילה ליברמן ז"ל

מאת: יצחק (ציקלה) גולדפינגר

מצ"ב קטע מצילום שבוצע בעת הענקת תואר "יקיר חדרה" לזוג ליברמן זכרם לברכה בשנת 2003. למטה יקירת חדרה אפרת אמיר, שנפטרה לאחרונה

בערב פורים ליוונו לדרכה האחרונה את צילה ליברמן, יקירת העיר חדרה, שהייתה שנים רבות כתבת "כיוון חדש" וחברת מערכת פעילה ועניינית.

בדברי ההספד שנשא רבה של חדרה, הרב וורנו, הוא שם דגש על יושרה של צילה, על נעימות הליכותיה ועל דרכה מהישרדותה כילדה בשואה, ועד הקמת בית לתפארת בישראל, בעל מסור, ילדים ונכדים.

מוטיבים מרכזיים אלו בחייה של צילה, אכן השאירו את רישומם על כל אלה שהכירו אותה. גם אנו במערכת העיתון ידענו לכבד את דעותיה של צילה והערותיה, אותן הביעה בתבונה כה רבה. כל הקורא בספרה "צלינקה", בה סיפרה צילה את קורות חייה, אינו יכול שלא להתרשם מצניעותה הרבה, מאהבת האדם שבה, מיכולתה להתרומם כעוף החול מאבק השואה הלוהט ועד להקמת בית חדש משלה, תוך אהבת ארץ ישראל ועם ישראל.

בשבוע הבא יוצאת אנקה, רעייתי, לפולין עם משלחת נוער של משרד החינוך. מסלול המסע עובר גם בקלצה - עיר הולדתה של צילה. בבית העלמין של קלצה, תניח אנקה אבן עם שמה של צילה לזכרה, על קברות ילדי קלצה, חברה של צילה שנספו בשואה.

יהי זכרה של צילה שמור בלב אוהביה לעד.

חדרה עם הפנים לעתיד-מפגש בינדורי

מאת: יאליה וולסון | yoshwols@walla.com

תודות לכל השותפים להצלחת המפגש הבינדורי: **גל סעדה**, רכזת המד"צים (מדריכים צעירים) העירונית, **דן חממי**, מנהל המתנס"ס, **ספיר מנחם**, רכזת המד"צים של המתנס"ס, הסופר חבר המועצה הציונית **שלום אשבל**, **הרב אבשלום סלוק ולהקת יב"ע** בית שמואל.

וכמובן **לחדוה יחזקאלי** סגנית ראש העיר ויו"ר ועדת אירועי ה-125, למ"מ ראש העיר ויו"ר עמותת על"ה **טל אליהו**, **לאייל עפגין** מנכ"ל עמותת על"ה, **לשיינע יעקובוביץ'** פרופט המועצה הציונית בעמותת **וליעל איטח** מנהלת מחלקת הנוער.

סיבה לגאווה

מאת: נלה ניב | nivnoga@bezeqint.net

אוכלוסיית מרכז היום לקשיש של העמותה למען הקשיש בגבעת אולגה שוב זכתה ליום מפנק על ידי תלמידי תיכון נעמ"ת וצוות המורים.

גולת הכותרת הייתה תצוגת אופנה ע"י דוגמניות חובבות מהמרכז שטופחו מראש ע"י הצעירים - מניקור, תסרוקת, איפור והלבשה. המוסיקה והריקודים ליוו את האירוע כל אותו בוקר והשמחה קרנה מפניהם של כל חברי המרכז.

ראש העיר וסגניו, חברי הנהלת העמותה למען הקשיש ונציגי אגף הרווחה התארחו והתמזגו ברוקדים שכללו תלמידים ומבוגרים. רגע מרגש נחווה במופע שירה של תלמיד וחברת המרכז.

מיותר לומר שהיה זה "יום המעשים הטובים" ונוסיף מאוד מאוד!

תשבץ אפריל 2016

מאת: ז'הנה ז'אן | amal.zm@012.net.il

9	8	7	6	5	4	3	2	1
	13		12		11		10	
18		17		16	15			14
		21			20			19
			24	23		22		
		28		27	26		25	
	31				30			29
		35			34	33	32	
	42		41	40		39	38	37
	48		47	46		45		44
		50		49				
			53			52	51	51
		56		55				54

מאונז 1. כך נקרא ערב פסח (4,3) 7. מתגאה, שחצן 10. שער בערבית 11. לפעמים 13. תו מוסיקלי 14. כמה כוסות יין שותים בליל הסדר 16. הדר, פאר 17. דוקטור לרפואה 19. רחש, רשוש 21. מזדכך, מתמרק 22. מפרשות השבוע 24. תחביב 25. מטייל, מסייר 26. גומא, קנה, מין צמח 28. גוף שלישי רבים 29. אות הניצחון 30. חג החירות 31. רקב, נמק 32. אומה 34. בחל, תיעב 35. אדון 36. ישן 38. גוזל כתיבה 40. זוהר, ניצנוץ 42. עני 43. בא לפני הרעם 45. רוצה מאוד 47. מילת קריאה 48. תל חורבות 49. אותו שותים בליל הסדר 50. דומה 51. מחפשים אותו כדי לקבל מתנה 53. מקערת החג 54. מקערת החג 55. אישה מעוברת 56. עש

מאונך 2. ינוס 3. חביבות, נעימות 4. טנא 5. אמונה, השקפה 6. כבול, קשור 7. ממלא מקום (ר"ת) 8. כלים המשמשים להחזקת נרות 9. היכן, איה 12. מהגפיים 14. האורח לו מחכים בליל הסדר (5,5) 15. אמיד 17. עלמה, בחורה צעירה 18. אותן שואלים בליל הסדר (6,4) 20. גבעה רמה 21. קול הפרה 23. עם הארץ, ערב רב 24. איום, הטלת אימה 27. אריס, צמית 33. כלי מדידה 35. לחם הפסח 37. טעם רע 39. בעל חיים הדומה לאייל 41. נאנקה, בוכה 42. מלך מצרים 44. קטיף התבואה 46. קור עז 50. מניחים אותה לאליהו הנביא 51. פקודת מטכל (ר"ת) 52. פס, רצועה

הצצה לפרטים
מאת: יאליה וולסון | yoshwols@walla.com

איזה פיספוס מיליונר אחד נפטר בערב פסח וקרוביו מלווים אותו בהלוויה, בוכים. ביניהם מתהלך אדם זר וגם הוא בוכה. "למה אתה בוכה?" שואלים אותו בחשד, "הרי אתה בכלל לא קרוב שלי". אומר הזר: "זה בדיוק העניין! קיוויתי לערוך את הסדר ברוב פאר והדר".

אם חד-הורית בליל הסדר שאלתי את הילדה: "למה היו רק 3 אבות ו-4 אמהות?" השיבה לי: "אחת מהן היתה חד-הורית..."

היזת הספה אחת מבקרת את שכנתה ורואה שהיא מתאמצת נושאות להזיז את הספה כדי לנקות לקראת פסח. "הגידו", שואלת אותה, "למה את לא מחכה לבעלך כדי להזיז?" "השתגעתי?", גיחכה, "כשהוא יושב עליה היא הרבה יותר כבדה..."

חורים בפצות שאלו אדם שחזר בתשובה: "למה במצות יש חורים?" הוא ענה, "הרי זה ברור, כדי לרמוז לנו שאנו בני חורין..."

סיפנים לכנות - מדוע רבי יהודה נתן סימנים לעשר המכות? [דצ"ך עד"ש באח"ב] - כי הוא היה רעב ורצה לקצר.

כתב ברייל בפצות? עיוור שבא לסעוד בסדר פסח תפס מצה ומישש אותה בידיו. לפתע קם, הפסיק את הקריאה ואמר: "מי כתב את כל השטויות האלו?!"

דב יהודי בטיול חול המועד תעה יהודי ביערות אמריקה כשלתפע התקרב לעברו דוב גדול. כולו מבועת נס על נפשו והסתתר במערה. הדוב הרודף השיג אותו ונכנס גם כן למערה. האיש עצם עיניו והחל למלמל: "שמע ישראל..." כשהוא פקח את עיניו, הוא נדהם לראות את הדוב מולו עוצם עיניו ומתפלל אף הוא. "איזה נס", צהל האיש בהקלה, "להיות לכוד על ידי דוב יהודי יחידי בעולם...ניצלתי! אנחנו משפחה! הוא נרגע מעט, ואז שמע את הדוב מסיים את תפילתו: "...בורא מיני מזונות, אמן".

מהמטבח של סבתא

מאת: בתיה שרייבאן

עוגת קוקוס ושוקולד לחג הפסח פרווה

- חומרים**
- 5 ביצים
  - 1 כוס סוכר
  - 200 גרם קוקוס טחון
  - 200 גרם שוקולד מריר פרווה
  - 1 גביע שמנת מתוקה פרווה
  - 3 כפות סוכר

אופן ההכנה:
מקציפים 5 חלבונים עם כוס סוכר, ומוסיפים את הקוקוס. מערבבים קלות ואופים בתבנית משומנת מספר 28, בחום 180 מעלות עד שמהיב. מוציאים ומקררים. ממיסים בכלי קטן 2-כפות מים את השוקולד ומצננים. מוסיפים 5 חלבונים ומערבבים היטב. מקציפים בנפרד שמנת מתוקה עם 2 כפות סוכר, מוסיפים בעדינות לתערובת השוקולד ומערבבים בקלילות. מורחים על העוגה לאחר שהתקררה לחלוטין.

אשת הייל מי ימצא

את: יאליה וועסלין ורתיה שרייבאן | yoshwols@walla.com

מון ההכנות הדרושות לכתיבת ספר?

"לקראת כתיבת הספר היה צורך בהרבה כוח רצון וכן לדעת כיצד לגשת לחומר ולעבדו. במשך שנה כתבתי את חלקו הראשון של הספר. מידי שבוע בערבו של יום הלימוד, ישבתי וכתבתי רק אחרי שנה שלבתי את הסיפורים. קיבלתי סיוע רב מהעורכת ורדית לוי שתמכה בי לאורך כל הדרך."

מה יהיה ספרך הבא?

"בכוונתי לכתוב ספר על

"בשנים האחרונות הרגשתי צורך להעלות על הכתב חלק מהשיעורים שנתתי. מאחר ואני מוסרת את השיעורים בעל-פה, ולא כתבתי לעצמי את כל הפרושים והסיפורים שהעברתי לחברות, היה לי חשוב לשמר את הדברים כדי שלא אשכח את הפרושים שהעליתי..."

קטע זה לקוח מתוך ההקדמה לספרה של שמחה שרעבי, "במעלות הפרשה" שראה אור השנה, בחודש תשרי תשע"ו.

עם הכניסה לביתה של שמחה מקדמים את עינינו ספרי קודש רבים, תמונות של רבנים ושבטי ישראל, לדבריה, את האהבה למקורות

ינקה בבית הוריה, אברהם ושושנה מזרחי, שנימנו על מייסדי טירת-שלום, לימים נס-ציונה. ביישוב זה נולדה שמחה ב-1943. כשאנחנו מתפעלים נוכח שפע הספרים בבית, עולה לה השאלה המתבקשת לגבי ספרה.

אנחנו מכירים עשרות ספרים המכילים חידושים אודות פרשיות השבוע. מה המיוחד בספרך ולמי הוא מיועד?

שמחה, במאור פנים ובסבר פנים יפות: "הרעיון לכתיבת הספר נולד בעקבות פגישה שבועית מידי שבת, במשך 30 שנים, עם כ-30 נשים. בפגישה לומדים פרשת השבוע ולסיום אני מספרת למשתתפות סיפור הקשור בפרשת השבוע. סיפורים אלה מיוחדים לספרי. שמו של הספר "במעלות הפרשה", קשור בשרי המעלות שבספר תהילים, שאת פרקיו אנו קוראות בתחילת כל מפגש.

בכוונתי להנגיש את המקורות לכל חוגי האוכלוסייה. כיום גדל והולך ביקוש ללימוד פרשת השבוע. אני מבקשת להתחבר לאור ולניצוץ שיש בכל אחד ואחת ולגלות את הטוב שבו. יש להבין שללמוד יהדות זה צורך נפשי ואל ללמוד לחשוש שהכוונה להחזירו בתשובה. לימוד יהדות מביא לשמחה לחיים.

עלי לציין את חברת החוג **יהודית בלבד** שמארחת בביתה ומספקת לחברות החוג כיבוד, בהתנדבות.

ספרי לנו מעט על עצמך.
"לאחר סיום לימודי התיכונים ברחובות, למדתי בסמינר למורים בגבעת וושינגטון ובתום לימודי שבתי ללמד בבית ספר בו למדתי. באוניברסיטת 'בר-אילן' למדתי ייעוץ וקרימינולוגיה. כל שנותי הבוגרות אני מורה. בנוסף, אני אם ל-5 ילדים וסבתא לנכדים."

חיי-אל סוכנות לביטוח (1988) בע"מ
מומחים לתכנון פנסיוני אישי, תנאים סוציאליים, פיננסים וביטוח

כל סוגי הביטוח

- משכנתאות
- השקעות
- ביטוחי רכב
- ביטוחי דירות

בתנאים מיוחדים.

השוואת מחירים בכל חברות הביטוח. בחירת מסלול השקעה לפי צרכי הלקוח ומצב השוק. ליווי צמוד במקרה של תאונה, כולל הכנת מסמכים לתביעה משפטית במידת הצורך.

רח' לה-גרדיה 5 ת"א 67613
טל. 03-6394815-03 פקס. 03-6888066
E-mail: chael@bezeqint.net

העמותה למען הקשיש גאה להנגיש

ארוחה טובה ומזינה, למכירה מעבר לפינה.

כאן ממש, מעבר לפינה.

לפנות לאתר מודר 04-6226113 • א-ה' בין השעות 12:00-8:00
מבשלת בית צבי רח' אחד העם 17/ סמטת לויבין

כיצד לקרוא

את: עדי טיטה | adishita93@gmail.com

כאבא ס'י וחיהן הסודיים של נשותיו

לולה שוניין

באבא ס'י וחיהן הסודיים של נשותיו

נפל לידי ספר מעולם אחר - ניגריה, אפריקה. הסיפור מסופר מנקודת השקפתם של הגיבורים. בעל-איש בעל ממדים מרשימים מכל הבחינות, ארבע נשותיו וצאצאיהן, כולם משתתפים בסאגה ההולכת ונרקמת במשפחה המורחבת. זה כל מה שאני יכולה לספר מבלי לפגוע בהנאת הקריאה. אולי הספר לא יקלע לטעמם של כל הקוראים, אבל איך אומרים: "על טעם ועל ריח...".

בכל אופן, הספר שונה, מביא אותנו להכיר עולם שאין לנו כל נגיעה אליו. הספר הודפס בישראל בשנת 2011 בהוצאת מטר. הסופרת נולדה בניגריה, התחנכה בסקוטלנד וחזרה להתגורר בניגריה.

כשאני קוראת ספר, חשובה לי שפת התרגום. בספר הזה השפה קולחת, לעיתים מדברת בגוף ראשון ומביאה את נקודת המבט של הדמות המסוימת ולעיתים בגוף שלישי של המספרת. העלילה נרקמת בהתפתחויות בין הדמויות ומגיעה לשיאה המפתיע - לא אגלה לכם כמובן. אני נהנית ולכן אני כותבת את הדברים.

חדשות האינטרנט

זיכרוןט - העיתון "ידיעות אחרונות" השיק אתר אינטרנט ייחודי המיועד לזכור את מי שאוהבים. אתר הנצחה באינטרנט המאפשר לשמר את מורשת היקרים לכם.

www.Zikaronet.co.il

אתר מאפשר לפתוח עמוד זיכרון אישי באתר, מלווה בתמונות כבחירתכם, ולהנציח בסיפורים, תמונות וסרטי וידיאו את סיפורם של בני משפחה, חברים ויקרים. האתר נותן הזדמנות של כבוד לזכר האהוב עליכם, גם בעזרת מודעת אבל מקוונת וגם באמצעות אתר הזיכרון הייחודי. כך ניתנת אפשרות לשמור לעד על הזיכרונות והרגעים באמצעות שיתוף סיפור חיים, הספדים, סרטונים ותמונות.

פינת...העצה הקטנה

מאת: רות לפידור | Ruth.lapidor@gmail.com

כיצד לקלף שום?

את העצה הקטנה הזאת קיבלתי ממספר חברים ששולחים לי רעיונות נפלאים למדור הזה ומיד יישמתי אותה. כדי לקלף ראש שום שלם, צריך להכניס את כל השום למיקרוגל, לכסות עם מכסה פלסטיק המיועד למיקרוגל, להפעיל את המיקרוגל למשך שתי דקות בלבד, להוציא ולחכות מספר שניות שהשום יתקרר, לאחוז את הגלד בין האצבע לאגודל וללחוץ עליו קלות. גלד השום יגלוש בקלות מתוך הקליפה. אפשר להקפיא את השום המקולף בשקית. באותה שיטה אפשר גם לקלף גלדים בודדים. החישוב הוא כעשר שניות לכל גלד שום. יתרון נוסף לשיטה הזאת הוא שלא נודף ריח של שום מהידיים. **חשוב!** יש לכסות את השום במיקרוגל, ולא, הקליפות יתפזרו לכל עבר.

מי מכיר? מי יודע?

את: יצחק (צ'קה) זודרפינגר | ipzhk@bezeqint.net

אולגה חנקין

בשנה שבה אנו מציינים 125 שנות קיומה של חדרה, מן הראוי לתת ביטוי הולם לאולגה חנקין, אשת גואל אדמות חדרה ורוכש קרקעותיה-יהושע חנקין.

אולגה נולדה בשנת 1852 בבלארוס, בכפר קטן ליד מינסק. אביה, מאיר בלקינד היה מורה לעברית בכפרו, ואצלו גם רכשה אולגה את השפה העברית. בגיל צעיר עברה לסנט-פטרסבורג שם למדה את מקצוע המיילדות, אך בגלל יהדותה לא הורשתה לעסוק בו.

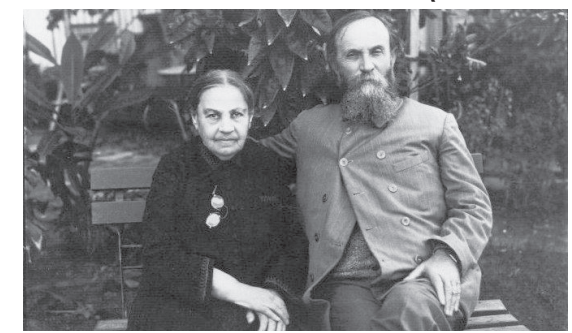
לצורך פרנסתה עסקה כטלגרפיסטית בתחנת הרכבת הרוסית ובמקביל הצטרפה לבילויים, חובבי ציון, שהתארגנו לעלייתם לארץ ישראל.

בשנת 1886 עלתה לארץ, ועסקה כמיילדת בבית היולדות בירושלים. בשנת 1888 נישאה ליהושע חנקין שהיה צעיר ממנה ב-14 שנים (ולכן ביקשה ממנו לגדל זקן ושיער ארוך כדי לשוות לו מראה בוגר יותר). במהרה מצאה אתגר גדול בעיסוקו של בעלה - גאולת אדמות ארץ ישראל, והפכה לכוח המניע שאחרי בעלה ברכישת אדמות הארץ ושיווקן ליהודים שביקשו להתישב כאן. בשנת 1890 רכש יהושע, בעזרת אולגה, את אדמות חדרה, ואף בנה להם בית מגורים על מצוק מול ימה של חדרה, בית שבו הם לא גרו מעולם. לאחר מכן רכש את אדמות עמק יזרעאל, רכישה שאולגה אהבה במיוחד.

בשנת 1943 נפטרה אולגה ונקברה - לבקשתה - באחוזה קבר שבנה יהושע על מרגלות הגלבוע, חלקה המשקיפה על עמק יזרעאל.

עם מותה שלחו נשות ויצ"ו חדרה מכתב תנחומים ליהושע, ובו כתבו בין השאר:

"...האישה הכבודה והאצילה שעוד לפני שנים הצטרפה לרעיון הציוני ולבניין הארץ, שהייתה בין הראשונות אשר נתנה לאישה את ההכרה והרעיון לעבוד שכם אחד עם חלוצי דורנו..."

העמותה למען הקשיש

חדרה | **yes** | **HOT**

אמצע הדרך - חדרה משדרת הטלוויזיה הקהילתית של חדרה
אנו משדרים בערוץ הקהילתי 98 בהוט ויס בימי שלישי בשעה 19:00 בימי שישי בשעה 15:30

מגזין 185- חודש אפריל
הכול זהב - שולמית מידן קרפל, אילנה ויסמן. מקום נשכח בצפון חדרה - פניאל קריצמן. אני נוסע לממש את החלום - אלי חן. מפגשים - אריה אורון. מצאתי לי חבר - אילנה ויסמן. לחיות את החלום - שושי אובר ואלי חן.

פינת 125 לחדרה
העברת אנדרטת של אבשלום פיינברג יצחק צבר, אילן ברק, אילנה שמיה.

כל האמהות "פולניות" לכאן le כל האמהות האר והאלה...

את: פנינה פנק | Pnina12@gmail.com

באחת האזכרות של אמי החלטתי שהדור הצעיר שלנו ישמע את פניני האמא ה"פולנייה" שאחותי ואני שמענו במשך כל חייה. התאספנו סביב קיברה של אמי, אחותי ואני, כל ילדינו ונכדינו וניסיתי להנחיל להם מורשת. אביא במאמר זה כמה מהמשפטים בתחושה שיש הרבה סבתות שאמרו משפטים אלה:

יש יום", "ממתקים זה לא אוכל". אמי הייתה אלופה בשמירת בגדים וכל מיני "שמונצעס", כשרציתי לזרוק דבר מה הייתה אומרת: "הכול את זורקת אפשר עוד להשתמש בזה, לא זורקים סתם - אני אקח, זה עוד ישמש אותי". "את רואה, טוב שלא זרקתי, פתאום צריכים את זה, אצלי הכול נשמר שנים". כשהתבגרנו היינו מקבלים "שיעורים": "ממה תחיו, מהאוור? מאהבה אי אפשר לחיות". "זה לא נורא לשמוע בקול אמא, עוד תתגעגעו אלי, יום אחד תודו לי אבל אז כבר יהיה מאוחר מדי..."

"חכי חכי - שהילדים שלך יחזירו לך בדיוק מה שאת עושה לי", משפט זה אמרה לנו על חוסר משמעות. כשאחותי ואני רבנו הגיע המשפט הבא: "זה ייגרם לא טוב - אני מריחה אסון", "את עוד בוכה? תיכף אני אתן לך סיבה לבכות". כשהייתי שוכחת משהו הייתה אומרת לי: "כשאין בראש יש ברגליים".

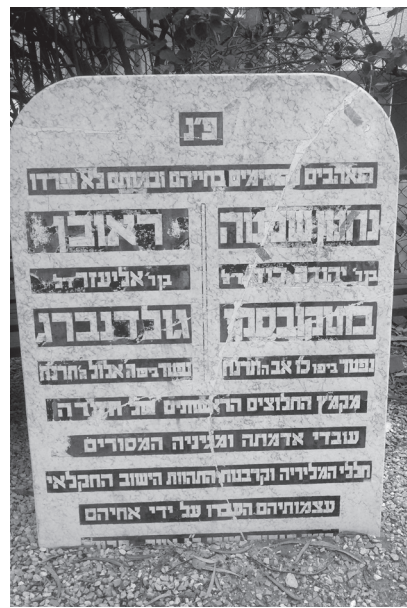
בעיניי אוכל היו אמרות רבות: "אל תעשי מחסן בפה, תבלעי כבר", "אל תתמלאי בשתייה לא יהיה לך מקום לאוכל". עד היום אינני שותה בזמן האוכל אלא רק בסוף הארוחה, מן הרגל שכזה. כשרציתי שיקנו לי עוגה בקונדיטוריה נאמר לי: "לא צריך לקנות בחוץ יש בבית", וכשרצונו לזלול בבית: "זה בשביל האורחים", "לא צריך לגמור הכול בבת אחת - גם מחר

בשנות החמישים, כשרגנו ארבע נפשות בדירת חדר והיו באים כמה אורחים ללון שאלתי את אמי: "איך הלגת כל כך הרבה אנשים במקום כזה קטן? תשובתה הייתה: "כשאוהבים את האנשים הקירות מתרחבים". כשהיינו צוחקות מהמשפטים של אמא: "תצחקו תצחקו - קל מאוד לצחוק מאמא". זו חלק מהמורשת של אמא שלי ואם נהייה כנים עם עצמנו, כמה פעמים אמרנו שלא נהייה כמו הורינו ואנו מוצאים עצמנו אומרים מדי פעם אחד מהמשפטים של האמא ה"פולנייה"!!

סיפורו של רחוב

רחוב רון

את: יצחק (צ'קדה) זולדפינגר | ipzhk@bezeqint.net

בגבעת בילו, בואכה נחילאל, מתקפל רחוב קטן המקשר בין רחובות ראובן ונחמן, בני 17, הגיעו לחדרה בשנת 1891, שנת היסוד למקום, כחלוצי משפחותיהם שנשאו עדיין ברוסיה. הם התמקמו באחד מחדרי החא'ן ההיסטורי וכתבו למשפחותיהם מכתבים על התרוממות הרוח. אך גורלם לא שפר עליהם, וכרבים מראשוני חדרה, חלו גם הם בקדחת. נחמן בוטקובסקי מת מהמחלה בחודש אב תרנ"ח (1898), ראובן ונחמן, כאשר הכוונה היא לראובן גולדנברג ונחמן שלמה בוטקובסקי, הידועים בכינויים: "הגאהבים והנעימים בחייהם ובמותם לא נפרדו". בימים אלו, בהם חוגגת חדרה 125 שנה להיווסדה, סיפורם.

בניא את סיפורם, שהוא סיפור ראשוני חדרה, רצוף תלאות חולי ומוות, לצד אהבת הארץ וחדרה, נחישות המתיישבים הראשונים והיאחזותם באדמת המקום. ראובן ונחמן, בני 17, הגיעו לחדרה בשנת 1891, שנת היסוד למקום, כחלוצי משפחותיהם שנשאו עדיין ברוסיה. הם התמקמו באחד מחדרי החא'ן ההיסטורי וכתבו למשפחותיהם מכתבים על התרוממות הרוח. אך גורלם לא שפר עליהם, וכרבים מראשוני חדרה, חלו גם הם בקדחת. נחמן בוטקובסקי מת מהמחלה בחודש אב תרנ"ח (1898), ראובן ונחמן, כאשר הכוונה היא לראובן גולדנברג ונחמן שלמה בוטקובסקי, הידועים בכינויים: "הגאהבים והנעימים בחייהם ובמותם לא נפרדו". בימים אלו, בהם חוגגת חדרה 125 שנה להיווסדה, סיפורם.

ביטחה: את מי מארחים בפסח ועל מי מוותרים?!!!

את: אדי שטיטה | adishita93@gmail.com

מה הפעם, אתם בוודאי שואלים? ובכן, כדרכי, אני רוצה לשתף אתכם בדילמה ההולכת ומחריפה, ככל שנוקפות השנים ועוברים החודשים. בעצם, הייתי מצטטת מתוך השיר את המילים: "ילדים זאת שמחה" ובכן, נכון, זאת שמחה. גם במשפחה שבה ידובר זאת שמחה גדולה, בפרט שהיא מתרחבת משנה לשנה ומספר הנפשות הולך וגדל- לשמחתנו.

החבר, ומגדילה לעשות אחת הבנות ששואלות אם באופן חד פעמי אפשר להזמין זוג חברים... כן, הבית פתוח ו"כל דיכפין" אצלנו זאת לא מילה גסה. צפוף- מצטופפים עוד קצת. את השולחן אין אפשרות לערוך כהלכתו. מכינים מזון מכל טוב הארץ, רעבים לא יוצאים מכאן, אפשר להאכיל עוד משפחה, אבל איך נפתור את בעיית המקום? הקירות קבועים, לא ניתנים להזזה - זה מה יש. הסתיימה הארוחה, הקינוחים, התה והעוגה בסוף, עכשיו הכלים. וזאת לדעת, אני מסרבת בכל תוקף להשתמש בכלים חד פעמיים. לא יעזור כאן בית דין. המדיח עובד שעות נוספות ורק עידו, החתן הצעיר מארגן את הכלים. אצלו יש סדר - בל יקרב איש אליו. בינתיים מתארגנים כל המשתתפים, כולל הילדים - עושים סדר. הבית חוזר לשפיות. גם החברה הצעירה של הנכד החייל מטאטאת את הרצפה - לא נשאר פירור. אני לא יודעת איך אצלכם, וגם את העצה שאתם רוצים להציע לי כבר ניסיונו... ואת פסח המתקרב כבר הזכרתי - עוד משפחה מצטרפת בהמוניה- מסורת משפחתית לא שוברים. עברנו את פרעה- כנראה שנעבור גם את הפסח הזה.

פסח - כבר הזכרתי? איך נחגוג? מילא הארוחה, זאת לא בעיה. אבל איפה נחגוג? איזה בית יכול לאכלס את כל המשתתפים? תאמינו לי, כולם רוצים להשתתף ובשנים האחרונות ניסונו כבר הכול. מצאנו פתרונות, סגרנו מסעדות, יצאנו למקומות אבל לא תאמינו- כולם, בעיקר הצעירים רוצים דווקא בבית.

אני מביטה סביבי בכל שבת אחר הצהריים כשכולם מתכנסים אצלי בסלון. קודם מגיעים המסרונים המשפחתיים לוודא שאיש לא ייעדר מהמפגש השבועי. משפחות משפחות מגיעות כווווולום. יושבים בכל פינה, כיסאות, כורסאות, שרפרפים, שטיח, כמו במשחק הכיסאות המוסיקליים. כיבוד על השולחן, כל משפחה מביאה "משהו קטן" לעיתים מתוק, לעיתים מלוח. קנקני תה מתמלאים ומתרוקנים. וכן, שכחתי לציין שגם מקומה של הכלבה השחורה הענקית לא נפקד והיא נאלצת לפנות מקום, כשנשקפת סכנה שמא ידרכו לה על הזנב ויהיה לא נעים.

אחת לחודש אנחנו מתכנסים לארוחת שבת, כאן כבר הדילמה מכינה את הרקע לליל הסדר הקרב. הבנות מזמינות את הורי הבעלים, הנכדה שואלת אם אפשר להזמין את הורי בעלה שנשארו לבד, החייל בחופשה את חברתו, הנכדה החיילת את

אביב הגיע אלרגיה באה

את: רחל יעין | rachelpy@zahav.net.il

מהי אלרגיה (Allergy)? חלק גדול מהאוכלוסייה שמח עם בוא האביב. אך יש גם אחרים שעבורם האביב על פריחותיו, דווקא מבשר את תחילתה של תקופה קשה. אחת מהן היא תופעת האלרגיות - תגובה מוגזמת של מערכת החיסון לגורמים סביבתיים כמו חלקיקים קטנים הנשאפים דרך דרכי הנשימה הגורמים לאלרגיה. לדוגמה: אבקניות של פריחות האביב, עצים, עשבים, דשאים (בעונת הפריחה, מתרחש פיזור החלקיקים הללו במלוא עוצמתו, כחלק מהתנהלותו של הטבע), כמו גם קרדית אבק בית ועובש. אלרגיה נוצרת גם ממזון מסוים ומתן חיסונים. שכיחותה בקרב האוכלוסייה מגיעה ל-15% - 25%. אחת הסיבות לתופעת האלרגיה היא רגישות יתר של מערכת החיסון כלפי חומרים מסוימים הנמצאים בסביבתנו (אלרגנים). רגישות יתר זו עשויה לגרום להפרשת היסטמין שמביא האלרגן הזר, וכתוצאה מכך מופיעה נזלת, דלקת דרכי הנשימה העליונות, הופעת ליחה, צפצופים, קוצר נשימה, צריבה בעיניים, סינוסיטיס, שלשולים, הקאות ותפרחת בעור.

העמותה למען הקשיש ואגף הרווחה המפעילים את הקהילות התומכות מרחיבים את שירותיהם

פעילות פנאי
למרותקי בית וותיקים בעזרתם של מתנדבים

✓ **האם הנך חבר בקהילה התומכת?**
✓ **רוצה להרחיב את הקשרים החברתיים?**
✓ **מעוניין במתנדב שיגיע אליך לבית לפעילות פנאי חד שבועית?**

במידה וענית בחיוב לשאלות הוצגו, ביכולתך לבצע שינוי באיכות חיך ולשפר את זמנך הפנוי. לקבלת השירות ניתן לפנות לצליל שומר חי 054-5892559 Tzilsco@gmail.com

"המדרה מנסחת בלשון זכר אך מיועדת לשיני המינים. י"א ימים ישראל אתר"